

CSN-regler och utlandsstudenters möjligheter till praktiktjänstgöring vid svenska myndigheter

Resolutionsmottagare:

Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Statsrådsberedningen

Utbildningsdepartementet

Utbildningsutskottet

Utrikesdepartementet

Problemformulering

Svenskar i Världen har tillsammans med systerorganisationen Swedish International Students and Alumni, SISA, upplevt flera fall där utlandsstudenter haft problem att få tillräckliga CSN-medel i samband med praktik vid svenska myndigheter.

En grundläggande svårighet är att svenska myndigheter riktar sina praktikutbud efter Sveriges vår- och höstterminer, medan många utländska universitet har praktikkurser under sommarmånaderna. Det gör det svårt att för de som valt att studera utomlands men önskar upprätthålla en koppling till Sverige genom praktik vid svensk myndighet.

För utlandsstudenter som kan göra praktik på höst- eller vårterminen kan CSN:s regler skapa finansieringsproblem då rätten till studiemedel enbart styrs av hur många högskolepoäng (HP) som universitetet i fråga ger för praktikkursen, och inte det arbete som faktiskt utförs på respektive praktikplats. Utländska universitet har ofta kortare praktikperioder med färre poäng. Det är vanligt med en halv termins praktik som värderas till 15 HP, samtidigt som majoriteten av Sveriges myndigheter – inte minst ambassader – föredrar att ha praktikanter på heltid, en hel termin.

Detta utgångsläge skapar konkurrensnackdelar för utlandsstudenten i själva ansökningsprocessen, om denne bara kan stå till förfogande för praktik under en halv termin. Om utlandsstudenten ändå accepterar att göra praktiken på heltid, en hel termin, orsakar det ett underskott av HP i förhållande till arbetstid. Detta leder till att studenten inte kan söka fullt CSN-uttag för praktikterminen – trots att tjänstgöringen innebär hundra procents arbete under en hel termin. För utlandsstudenter kan det innebära att man vid sidan av obetald heltidspraktik behöver läsa extra kurser för att komma upp i 30 HP för en hel termin, vilket är förutsättningen för att få ett CSN-bidrag som går att leva på.

Lösningförslag

Att möjliggöra praktiktjänstgöring vid svenska myndigheter under sommarmånaderna skulle öppna dörrar för utlandsstudenter. Att ta emot kvalificerade kandidater under denna period skulle sannolikt även gynna myndigheternas personalförsörjning i semestertider.

Reglerna för studiemedel vid praktik måste bli flexiblare och upphöja det arbete som faktiskt utförs av praktikanter vid svenska myndigheter. Att vidhålla krav om ett minimiantal HP är rimligt, men CSN borde ta hänsyn till mer än vad som står i universitetets kursplan. Ett intyg från svensk myndighet om att praktiken utförs obetalt, på heltid och under en hel termin borde ge rätt till fullt CSN-uttag, oavsett om praktikkursen ger 15 eller 30 HP.